

โรคเอดส์ (AIDS) คืออะไร

โรคเอดส์ หรือ โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (Acquired Immune Deficiency Syndrome - AIDS) เป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อไวรัสเอชไอวีเมื่อเข้าสู่ร่างกายจะไปทำลายเม็ดเลือดขาวที่สำคัญในระบบการสร้างภูมิคุ้มกันของมนุษย์ ทำให้ภูมิคุ้มกันของผู้ติดเชื้อเอชไอวีเสื่อมลง และทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนตามมา คือ โรคมะเร็ง โรคติดเชื้อฉวยโอกาส การดูแลสุขภาพทั่วไป ผู้ติดเชื้อควรทำกิจกรรมที่มีผลให้ภูมิคุ้มกันดีขึ้น และหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ทำให้ภูมิคุ้มกันลดลง

เอดส์แพร่กระจายโดย

1. การร่วมเพศ โดยไม่ใช่ถุงยางอนามัย ไม่ว่าจะชายกับชาย ชายกับหญิง หรือหญิงกับหญิง ทั้งช่องทางธรรมชาติ หรือไม่ธรรมชาติ ก็ล้วนมีโอกาสติดโรคนี้อันได้ทั้งสิ้น

และปัจจัยที่ทำให้มีโอกาสติดเชื้อมากขึ้น ได้แก่ การมีแผล

เปิด และจากข้อมูลของสำนักกระบาดวิทยา ประมาณร้อยละ 84 ของผู้ป่วยเอดส์ ได้รับเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์

2. การรับเชื้อทางเลือด

- ใช้เข็มหรือกระบอก

ฉีดยาร่วมกับผู้ติดเชื้อเอดส์ มัก

พบในกลุ่มผู้ฉีดยาเสพติด และหากคนกลุ่มนี้ติดเชื้อ ก็สามารถถ่ายทอดเชื้อเอดส์ ทางเพศสัมพันธ์ได้อีกทางหนึ่ง

- รับเลือดในขณะที่ผ่าตัด หรือเพื่อรักษาโรคเลือดบางชนิด

ในปัจจุบันเลือดที่ได้รับบริจาคทุกขวด ต้องผ่านการตรวจหาการติดเชื้อเอดส์ และจะปลอดภัยเกือบ 100%

3. ทารก ติดเชื้อจากแม่ที่ติดเชื้อเอดส์ การแพร่เชื้อจากแม่สู่ลูก ผู้หญิงที่ติดเชื้อเอดส์ หากตั้งครรภ์ และไม่ได้รับการดูแลอย่างดี เชื้อเอช ไอ วี จะแพร่ไปยังลูกได้ ในอัตราร้อยละ 30 จากกรณีเกิดจากแม่ติดเชื้อ จึงมีโอกาที่จะรับเชื้อเอช ไอ วี จากแม่ได้

ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้มีโอกาสติดเชื้อมากขึ้น

1. ปริมาณเชื้อเอชไอวีที่ได้รับ หากได้รับเชื้อจำนวนมากก็มีโอกาสติดโรคมากไปด้วย
2. การมีบาดแผล เพราะเชื้อจะเข้าสู่ร่างกายทางบาดแผลได้
3. จำนวนครั้งของการรับเชื้อ หากรับเชื้อบ่อยๆ ก็จะมีโอกาสติดเชื้อมากขึ้นด้วย
4. สุขภาพของผู้รับเชื้อ ถ้าได้รับเชื้อเอชไอวีในขณะที่ร่างกายไม่แข็งแรง ก็มีโอกาติดเชื้อได้ง่ายขึ้น
5. การติดเชื้ออื่นๆ เช่น การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ต่างๆ ทำให้เม็ดเลือดขาวอยู่ที่แผลจำนวนมาก พร้อมทั้งจะรับเชื้อได้โดยง่าย

เอดส์ป้องกันได้

1. การไม่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอชไอวี หรือป่วยเป็นโรคเอดส์ หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ควรใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกวิธี
2. ไม่ใช้เข็มฉีดยาหรือของมีคมร่วมกับผู้อื่น
3. การตรวจเลือดและขอรับบริการปรึกษาเรื่องโรคเอดส์ก่อนแต่งงาน และก่อนที่คิดมีบุตร
4. หลีกเลี่ยงการรับเลือดโดยไม่จำเป็น หากมีความจำเป็นต้องการเลือดที่ผ่านการทดสอบว่าปราศจากเชื้อเอชไอวีแล้วเท่านั้น

อาการของโรคเอดส์

อาการของโรคเอดส์มี 2 ระยะ ดังนี้

1. ระยะไม่ปรากฏอาการ ผู้ติดเชื้อไม่มีอาการผิดปกติแต่อย่างใด สุขภาพแข็งแรงเหมือนคนปกติเลือดจะให้ผลบวกหลังรับเชื้อ 6 สัปดาห์

2. ระยะที่มีอาการเป็นระยะที่เริ่มแสดงอาการภายหลังจากได้รับเชื้อเอดส์ประมาณ 4-8 ปี แบ่งย่อยเป็น 2 ระยะ คือ

2.1 ระยะปรากฏอาการระยะนี้ผู้ป่วยจะมีอาการอย่างไรอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน เช่น มีเชื้อราในช่องปากบริเวณ กระพุ้งแก้มและเพดานปาก ต่อม้ำเหลืองโตที่บริเวณคอ รักแร้ ขาหนีบ เป็นงูสวัดชนิดลูกกลม มีอาการเรื้อรังนานเกิน 1 เดือน มีไข้ ท้องเสีย มีตุ่มคัน น้ำหนักลด

2.2ระยะเอดส์ระยะนี้ภูมิคุ้มกันของผู้ป่วยถูกทำลายไปมากทำให้ติดโรคที่มักไม่เป็นในคนปกติ ที่เรียกว่า “โรคฉวยโอกาส” ซึ่งมีหลายชนิดแล้วแต่ว่าจะติดเชื้อชนิดใด และเกิดที่ส่วนไหนของร่างกาย

เอดส์รักษาได้แต่ยังไม่หายขาด

ปัจจุบันยังไม่มียารักษาโรคเอดส์ให้หายขาดได้ และยังไม่มีวัคซีนที่จะใช้ป้องกันโรคเอดส์อย่างได้ผล วิธีการรักษาในปัจจุบันเป็นเพียงการใช้ยาต้านไวรัส เพื่อชะลอการทำลายเซลล์เม็ดเลือดขาวชนิดที่มีหน้าที่หลักในระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย ยานี้จะเข้ามาช่วยลดการแบ่งตัวของเชื้อไวรัสเอชไอวีในร่างกาย ยาต้านไวรัสมี 3 กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะออกฤทธิ์ต่อต้านเชื้อไวรัสเอชไอวี การกินยาต้านไวรัสอย่างสม่ำเสมอจะยับยั้งไม่ให้เชื้อเอชไอวีเพิ่มจำนวนขึ้นและเพิ่มภูมิคุ้มกันให้สูงขึ้นกว่าระดับปกติ แต่ถ้ากินยาไม่สม่ำเสมอจะทำให้การรักษาด้วยยาต้านไวรัสล้มเหลว เพราะทำให้ระดับยาในเม็ดเลือดต่ำกว่าระดับที่สามารถลดปริมาณเชื้อไวรัสได้

ควรปฏิบัติตนอย่างไร.....เมื่อติดเชื้อเอดส์

- ★ รักษาสุขภาพให้แข็งแรงและออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- ★ มีเพศสัมพันธ์ต้องใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง
- ★ งดสิ่งเสพติดทุกชนิด
- ★ งดบริจาคเลือดและอวัยวะต่างๆ
- ★ หลีกเลี่ยงการตั้งครรภ์ เพราะเด็กมีโอกาสถึง 30% ที่จะรับเชื้อ
- ★ หมั่นรักษาสุขภาพในช่องปากและฟัน เช่น แปรงฟันหลังอาหารทุกครั้ง
- ★ ทำจิตใจให้สงบ เช่น การฝึกสมาธิ
- ★ ควรรับประทานอาหารให้ครบทั้ง 5 หมู่ หลีกเลี่ยงอาหารที่ปรุงจากเนื้อสัตว์บางชนิด เช่น แหนม ลาบสด หลู้ ปลา ร้า ตลอดจนอาหารหมักดอง หรือเครื่องปรุงที่ทำจากการหมักดอง เช่น ซอสต่างๆ ซีอิ๊ว และผลไม้ดอง

ความรู้เรื่อง โรคเอดส์

จัดทำโดย
องค์การบริหารส่วนตำบลลำภ้อลุ่ม
อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา